Міністерство освіти і науки України
Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра слов’янської філології та загального мовознавства

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ, ПРАКТИКИ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ТЕОРЕТИЧНОЇ ГРАМАТИКИ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ЛЕКСИКОЛОГІЇ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ, МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ПРАКТИКИ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ / НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ АНГЛІЙСЬКОЇ / НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

галузь знань 01 Освіта

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (польська)

ступінь вищої освіти бакалавр

Укладач:

Стахнюк Н.О., завідувач кафедри, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов’янської філології та загального мовознавства

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 14 від 23.11.2022 р.

Декан факультету Алла ХОПТЯР

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену для атестації здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська) розроблено на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література)» та відповідного навчального плану підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська), із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосування дистанційних технологій в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток 5 до Положення про Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (від 29 травня 2020 року).

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену розроблено на основі програм навчальних дисциплін Педагогіка, Психологія, Практика усного та писемного мовлення польської мови, Лексикологія польської мови, Історія польської мови, Теоретична граматика польської мови, Методика навчання іноземних мов, Історія зарубіжної літератури, Методики навчання зарубіжної літератури, Практика усного та писемного мовлення англійської /німецької мови, Теоретичний курс англійської /німецької мови.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- Педагогіка
- Психологія
- Практика усного та писемного мовлення польської мови
- Лексикологія польської мови
- Історія польської мови
- Теоретична граматика польської мови
- Методика навчання іноземних мов
- Історія зарубіжної літератури
- Методика навчання зарубіжної літератури
- Практика усного та писемного мовлення англійської /німецької мови,
- Теоретичний курс англійської /німецької мови.

Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на комплексний екзамен, списку рекомендованої літератури для підготовки до комплексного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік вступу	2019
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА КОМПЛЕКСНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Навчальна дисципліна «Психологія»

Сучасне тлумачення предмету психології. Система феноменів, які вивчаються сучасною психологією. Психіка як форма відображення. Поняття психіки. Функції психіки. Рефлекторна природа психіки. Мозок і психіка. Психіка і свідомість. Характеристика свідомості. Структура свідомості. Несвідоме.

Задачі психології. Місце психології в системі наук. Психологія і педагогіка. Роль психології у реформування сучасної освіти в Україні. Будова психологічної науки. Класифікація галузей психології. Напрями зарубіжної психології. Принципи психології. Поняття про методи наукового дослідження. Групи методів психології.

Поняття про діяльність. Потреби як джерело активності. Потреби людини і мотивація діяльності. Структура діяльності. Походження внутрішньої психічної діяльності із практичної: інтеріорізація, екстеріорізація. Дія як процес, спрямований на досягнення мети. Дії та рухи. Види діяльності. Оволодіння діяльністю. Формування навичок. Вправи. Структура і взаємодія навичок. Виникнення вмінь. Звички.

Спілкування і діяльність. Багатоплановий характер спілкування. Єдність спілкування і діяльності. Функції спілкування. Структура спілкування. Загальна характеристика комунікативної, інтерактивної та перцептивної сторони спілкування. Види і засоби спілкування. Бар'єри спілкування. Поняття вплив, взаємовплив, психологічний вплив. Психологічні основи безпечної взаємодії в освітньому процесі. Форми соціальних впливів. Впливовість особистості та способи протистояння неконструктивним впливам.

Поняття про особистість в психології. Індивід, особистість, індивідуальність. Структура особистості. Біологічне і соціальне в структурі особистості. Активність особистості, життєва позиція. Психологічні погляди на джерело активності особистості. Спрямованість як центральний компонент структури особистості. Мотиви особистості, їх класифікації. Самосвідомість. Образ «Я», «Я-концепція». Самооцінка та її роль в розвитку особистості. Позитивна самооцінка особистості та її формування. Рівень домагань. Формування особистості.

Поняття про соціальні групи, їх класифікація. Рівні розвитку соціальних груп. Міжособистісні взаємини та розвиток соціальної групи. Вплив малої соціальної групи на розвиток особистості. Поняття соціально-психологічного клімату колективу. Диференціація в групах. Поняття про лідерство, особистість лідера. Інтеграція в групах. Методи вивчення учнівської групи. Соціометрія.

Поняття про увагу. Природа уваги. Функції уваги. Види уваги. Властивості уваги. Увага в освітньому процесі. Критерії уважності учнів. Розлади уваги та їх подолання. Методи дослідження уваги. Вікові та індивідуальні особливості уваги, їх врахування в освітньому процесі.

Поняття про відчуття та сприймання. Рефлекторна природі відчуттів. Класифікація відчуттів, їх властивості. Синестезія. Особливості сприймання як пізнавального процесу. Властивості сприймання. Аперцепція. Види сприймання. Вікові та індивідуальні особливості відчуттів та сприймання, їх врахування в освітньому процесі.

Поняття про пам'ять. Процеси пам'яті. Запам'ятовування, фактори мимовільного і довільного запам'ятовування. Відтворення та його види. Забування, його причини, темпи та попередження. Види пам'яті та їх особливості. Закони пам'яті. Формування та розвиток пам'яті. Вікові та індивідуальні особливості мнемічних процесів, їх врахування в освітньому процесі.

Поняття про мислення. Природа і види мислення. Функції мислення. Мислення як діяльність. Логічні операції мислення. Основні процеси мислення. Форми мислення. Мислення

як розв'язування задач. Проблемна ситуація. Функціонально-операційний бік мислення. Мислення як процес. Поняття про інтелект. Вікові та індивідуальні особливості мислення, їх врахування в освітньому процесі.

Значення мови в житті людини, в її психології та поведінці. Мова як засіб спілкування і узагальнення. Мовлення як діяльність і мовлення як поведінка. Мовлення як інструмент мислення. Мовлення і пізнавальна діяльність. Види мовлення. Вікові та індивідуальні особливості мовлення, розвиток мовлення.

Поняття про уяву. Функції уяви. Види уяви. Образи уяви та способи їх утворення. Вікові та індивідуальні особливості уяви, їх врахування в освітньому процесі.

Поняття про почуття та емоції, їх відмінності від пізнавальних процесів. Функції та властивості почуттів. Класифікація емоцій та почуттів. Форми переживання почуттів. Вищі почуття, їх формування. Емоції в освітньому процесі. Вікові та індивідуальні особливості емоцій та почуттів. Керування та саморегуляція емоційними станами.

Поняття про волю Значення волі в житті людини, в організації та регуляції її діяльності і спілкуванні. Характеристика вольової дії. Вибір як умова вольової дії. Вольові якості особистості. Слабка воля, причини та шляхи подолання. Розвиток волі.

Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Походження властивостей темпераменту. Мінливість темпераменту. Шляхи узгодження темпераменту і діяльність. Індивідуальний стиль діяльності.

Поняття про характер. Структура характеру. Динамічні властивості характеру. Характер і темперамент. Природні і соціальні передумови темпераменту. Акцентуація рис характеру. Формування характеру.

Поняття про здібності. Здібності і діяльність. Структура здібностей. Загальні і спеціальні здібності. Талант, геніальність, обдарованість. Задатки і здібності. Чинники розвитку здібностей. Критерії здібностей. Проблема успадкування. Формування здібностей. Врахування здібностей в профорієнтації.

Поняття про розвиток психіки і формування особистості, їх взаємозв'язок. Основні суперечності, що виступають рушійними силами розвитку психіки дитини. Біологічні та соціальні чинники психічного розвитку. Роль діяльності та спілкування у розвитку психіки і формуванні особистості. Закономірності динаміки психічного розвитку. Проблеми співвідношення психічного розвитку і навчання. Поняття психологічного віку, його критерії. Вікова періодизація психічного розвитку в психології.

Психічний розвиток дитини першого року життя. Розвиток форм спілкування протягом першого року. Розвиток мовлення у немовляти. Основні новоутворення періоду немовляти.

Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві. Оволодіння мовленням як головне новоутворення раннього дитинства. Особливості розвитку психічних пізнавальних процесів у ранньому дитинстві. Формування особистості дитини раннього віку.

Соціальна ситуація розвитку в дошкільному віці. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність, її розвиток та значення для психічного розвитку дошкільника. Розвиток особистості дитини дошкільного віку. Особливості розвитку пізнавальної сфери дошкільняти. Психологічні новоутворення дошкільного віку.

Соціальна ситуація розвитку в молодшому шкільному віці. Учіннєва діяльність як провідна діяльність молодшого шкільного віку. Структура учіннєвої діяльності в молодшому шкільному віці. Розвиток пізнавальних процесів та емоційно-вольової сфери у молодшому шкільному віці. Розвиток мотиваційної сфери молодшого школяра. Формування особистості дитини молодшого шкільного віку. Основні психологічні новоутворення в молодшому шкільному віці.

Соціальна ситуація розвитку підлітка. Теоретичні підходи до проблеми «кризи» в підлітковому періоді. Спілкування з однолітками як провідна діяльність підліткового віку. Система міжособистісних відносин і спілкування підлітка. Вплив ровесників на розвиток особистості підлітка. Міжособистісні конфлікти в підлітковому віці. Поняття шкільного булінгу та чинники його поширення. Особистісний розвиток підлітка. Розвиток дорослості та формування життєвих цінностей. Особливості навчальної діяльності підлітка. Розвиток когнітивної та емоційно-вольової сфер в підлітковому віці. Новоутворення підліткового періоду.

Соціальна ситуація розвитку старшокласника. Навчально-професійна діяльність як провідна діяльність періоду ранньої юності. Формування наукового світогляду і системи цінностей, готовність до життєвого самовизначення в ранній юності. Особистісне та професійне самовизначення як провідна проблема юнацького віку. Психосексуальний розвиток юнаків. Підготовка старшокласників до сімейного життя. Особливості пізнавальних і емоційно-вольових процесів. Особистісні новоутворення періоду ранньої юності. Психологічні основи вибору професії.

Значення психологічних знань для побудови процесу виховання. Проблема управління і самоуправління вихованням. Учнівська група як чинник формування особистості учня. Спілкування і міжособистісні стосунки в учнівському класі, їх роль у формуванні особистості. Психологічні механізми формування особистості. Показники і критерії вихованості, їх психологічна природа. Психологічні основи індивідуального підходу у вихованні. Самовиховання. Саморозвиток. Самовдосконалення.

Поняття научіння, учіння, навчання та учіннєва діяльність у психології. Їх співвідношення. Концепція навчання і розвитку Л.С.Виготського. Учіннєва діяльність, її соціальний характер. Психологічних теорій розвивального навчання. Психологічна структура учіннєвої діяльності. Загальна характеристика основних компонентів психологічної структури учіннєвої діяльності. Становлення учіннєвої діяльності. Формування мотивації учіння. Управління учінням.

Характеристики типів навчання. Види навчання. Чинники ефективності навчання. Психологічні закономірності засвоєння знань та формування понять.

Поняття педагогічної діяльності. Психологічна структура педагогічної діяльності. Професійна значущість особистості вчителя. Основні та додаткові вимоги до педагога. Рівні результативності діяльності вчителя. Рівні педагогічної майстерності. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Загальна характеристика видів стилю педагогічної діяльності. Поняття педагогічних здібностей. Структура педагогічних здібностей. Ефективність діяльності педагога, критерії її оцінки. Моніторинг та рефлексія власної педагогічної діяльності. Самоосвіта і самовиховання як умова успішної діяльності педагога.

Поняття про педагогічне спілкування та його значення у професії педагога. Особливості педагогічного спілкування: обов’язковість, педагогічна цілеспрямованість, організованість, двоїстість позицій учасників спілкування, використання певних технологій, наявність специфічних функцій. Психологічні умови педагогічного спілкування. Поняття про діалогічність спілкування, його ознаки. Своєрідність позиції вчителя у діалогічному спілкуванні. Суб’єкт-суб’єктна взаємодія педагога та учнів. Зростання суб’єктності учня у діалогічному спілкуванні. Психологічні основи взаєморозуміння між вчителем й учнями. Механізми розуміння вчителем своїх учнів: педагогічні емпатія та рефлексія.

Структура педагогічного спілкування. Компоненти структури педагогічного спілкування: моделювання майбутнього спілкування, організація безпосереднього спілкування, управління спілкуванням, аналіз реалізованої системи спілкування. Поняття про індивідуальні стилі педагогічного спілкування. Характеристика основних стилів педагогічного спілкування (у процесі спільної творчої діяльності; на основі дружніх відносин; спілкування – дистанція; спілкування – залякування; спілкування – загравання).

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Загальна характеристика педагогічної професії. Вимоги галузевого стандарту вищої освіти до особистості і компетентності педагога.
2. Підготовка і професійне становлення педагога.
3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості.
4. Навчання в цілісному педагогічному процесі.
5. Методи і засоби навчання.
6. Організаційні форми навчання.
7. Принципи навчання.
8. Форми навчання.
9. Контроль у навчальному процесі.
10. Зміст виховання.
11. Загальні методи виховання.
12. Функції і основні завдання діяльності класного керівника.
13. Родинне виховання особистості.

Навчальна дисципліна
«Практика усного та писемного мовлення польської мови»

1. Edukacja. System edukacji w Polsce i Ukrainie
2. życie młodzieży
3. Relacje pokoleń. Rodzina wielopokoleniowa
4. Rodzina XXI wieku
5. Sytuacja na rynku pracy. Kariera zawodowa
6. Styl życia i zdrowie
7. Ekologia. Ochrona środowiska
8. Alkoholizm i inne nałogi
9. Moda jako zjawisko
10. Sztuka w naszym życiu
11. Podróże kształcą
12. Komplementy i aprobowanie
13. Zwyczaje kulinarne
14. Wegetarianizm
15. Reklama
16. W świecie sportu
17. Moda i uroda. W poszukiwaniu ideału
18. Nasze prawa i obowiązki
19. Media. Środki masowego przekazu
20. Lider czy idol?
21. Kraków – miasto studenckie
22. Walka z nałogami
23. Komunikacja przez internet
24. życie za granicą
25. Pieniądze. Kieszonkowe
26. Bezpieczeństwo na drodze. Wypadek
27. Teleholizm
28. Praca i zarobki
29. Konsumpcjonizm
30. Plany na przyszłość

Навчальна дисципліна «Лексикологія польської мови»

1. Przedmiot i zakres leksykologii.
2. Działy leksykologii.
3. Pola znaczeniowe.
4. Semantyka leksykalna. Teorie znaczenia.

5. Diachroniczne typy zmian znaczeniowych.
6. Typy znaczeń leksykalnych.
7. Rola kontekstu w precyzowaniu znaczeń wyrazów
8. Aspekty znaczenia jednostki leksykalnej: sygnifikacyjny, desygnacyjny, konotacyjny.
9. Wieloznaczność, typy wieloznaczności.
10. Homonimy i ich typy. Źródła homonimii
11. Relacje semantyczne: synonimia, antonimia, hipo- i hiperonimia, relacje częsci i całości. 22. Typy i funkcje synonimów i antonimów.
12. Neosemantyzmy i ich rola w słownictwie polskim
13. Synonimy różniące się nacechowaniem uczuciowym i stylistycznym
14. Zasób czynny i bierny polskiego słownictwa. Archaizmy i neologizmy w języku polskim: typy i funkcje.
15. Zapożyczenia w języku polskim: klasyfikacje oparte na różnych kryteriach.
16. Słowiańskie zapożyczenia w języku polskim
17. Słownictwo polskie zróżnicowane terytorialnie i środowiskowo.
18. Klasyfikacja odmian języka polskiego
19. Charakterystyka dialektów polskich.
20. Frazeologizmy w zasobie leksykalnym polszczyzny.

Навчальна дисципліна «Історія польської мови»

1. Periodyzacja dziejów historii języka polskiego.
2. Dzieje Polski w *Kronice polskiej* Galla Anonima.
3. Historia Polski w *Kronice Polski (łac. Historia Polonica*) Wincentego Kadłubka.
4. W jaki sposób Jana Długosz przedstawił historię Polski w dziele *Roczniki czyli kroniki słynnego Królestwa Polskiego* ?
5. Wartość i znaczenie *Biblii królowej Zofii,* zwanej również *Biblią szaroszpatacką.*
6. Ojcowie literatury polskiej epoki Renesansu.
7. „Ojciec literatury polskiej" – omów życie i twórczość Mikołaja Reja.
8. Przedstawiciele polskiego Baroku.
9. Rodowód apokryfów.
10. Polski teatr średniowieczny – *Skargi umierającego.*
11. Narodziny średniowiecznej hagiografii.
12. W średniowiecznym kręgu śmierci – *Traktaty dobrego umierania* (*artes moriendi*) i "sztuki życia" (*artes vivendi*).
13. Rola łaciny w rozwoju piśmiennictwa polskiego.
14. *Psałterz floriański* jako jeden z najważniejszych zabytków piśmiennictwa polskiego.
15. *Roty sądowe* jako źródło badań dziejów języka polskiego.
16. Wartość i znaczenie pieśni *Bogurodzica.*
17. *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią* jako przykład dialogu moralistyczno-dydaktycznego.
18. *Żywot św. Aleksego* jako przykład jednej z dróg zbawienia.
19. Utwór *O zachowaniu się przy stole* jako przykład polskiej poezji świeckiej.
20. Życie i twórczość Jana Kochanowskiego.

Навчальна дисципліна «Теоретична граматика польської мови»

1. Kryteria podziału na części mowy. Kategorie gramatyczne. Charakterystyka części mowy.
2. Rzeczownik, jego kategorie leksykalne i gramatyczne.
3. Przymiotnik w języku polskim, jego cechy leksykalne i semantyczne.
4. Stopniowanie przymiotników. Syntetyczne, analityczne i supletywne formy przymiotników.
5. Zaimek i jego klasyfikacja według kategorii semantycznych, fleksyjnych.
6. Pełne i krótkie formy zaimków osobowych, cechy ich użycia.

7. Liczebnik jako część mowy. Kategorie gramatyczne liczebników.
8. Koniugacja liczebników w języku polskim.
9. Czasownik i jego kategorie gramatyczne. Tryb orzekający.
10. Koniugacja czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.
11. Tryb czasownika (rozkazujący i warunkowy). Zasady tworzenia.
12. Czasowniki czynne i bierne, ich tworzenie, użycie.
13. Nieodmienne formy czasownika.
14. Przysłówek jako część mowy. Stopniowanie przysłówków.
15. Pojęcie słowotwórstwa. Główne sposoby słowotwórstwa w języku polskim. Analiza słowotwórcza.
16. Składnia. Wyrażenie i zdania. Ekwiwalenty zdań
17. Zdanie i jego cechy. Klasyfikacja zdań.
18. Podstawowe i drugorzędne części zdania.
19. Części zdania. Sposoby łączenia członków zdania.
20. Zdania złożone. Cechy zdania złożonego.

Навчальна дисципліна «Методика навчання іноземних мов»

1. Nowoczesne zasady metodyczne nauczania JPJO.
2. Ćwiczenia z zakresu kształtowania kompetencji komunikacyjnej w języku obcym: pojęcie „ćwiczenie”, „struktura ćwiczenia”, „klasyfikacja ćwiczeń”.
3. Metody kształtowania kompetencji fonetycznej: składniki kompetencji, cel i treść treningu wymowy, zasada aproksymacji, główne rodzaje i rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności słuchowe.
4. Sposób kształtowania kompetencji leksykalnej: składniki kompetencji, cel i treść nauki słownictwa, pojęcie „aktywnego” i „biernego” minimum leksykalnego, różne sposoby semantyki jednostek leksykalnych.
5. Etapy pracy z materiałem leksykalnym, rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum leksykalnego.
6. Pojęcie „słownictwo potencjalne”, jego źródła, rodzaje ćwiczeń kształtujących słownictwo potencjalne uczniów.
7. Sposób kształtowania kompetencji gramatycznej: składowe kompetencji, cel i treść nauczania materiału gramatycznego. Pojęcie „aktywnego” i „pasywnego” minimum gramatycznego_ rodzaje ćwiczeń do opanowania minimum gramatycznego.
8. Cel i treść nauki intonacji, rodzaje ćwiczeń kształtujących umiejętności intonacji receptywnej i reprodukcyjnej.
9. Sposób kształtowania kompetencji językowej w słuchaniu: składowe kompetencji, cel i treść, istota słuchania jako rodzaj aktywności mowy, trudności w słuchaniu, sposoby prezentowania tekstów audio. System ćwiczeń do nauki słuchania, różne sposoby sprawdzania rozumienia tekstów audio.
10. Ogólne i charakterystyczne cechy (psychologiczne i językowe) mowy dialogicznej i monologowej oraz ich uwzględnienie w procesie uczenia się. Funkcjonalne typy dialogu i monologu.
11. Sposób kształtowania kompetencji językowej w pisaniu: cel i treść nauki pisania jako rodzaj aktywności mowy, system ćwiczeń do nauki pisania.
12. Metody kształtowania kompetencji językowych i społeczno-kulturowych: komponenty kompetencji, cel, treść i przykłady ćwiczeń.
13. Formy organizacyjne procesu edukacyjnego w języku obcym. Wymagania dotyczące nowoczesnej lekcji języka obcego, typologię lekcji.
14. General Methods of FLT. Review on English teaching methods.
15. Aims, content and principles of FLT.
16. Communicative Language Teaching. Communicative competence.
17. Teaching grammar. Approaches and techniques.
18. Teaching vocabulary. Introducing and practicing vocabulary.

19. Teaching pronunciation. Examples of pronunciation teaching.
20. Developing reading skills. Extensive and intensive reading.
21. Developing listening skills. Stages of a good class.
22. Developing writing skills. Key concepts and the language teaching classroom.
23. Developing speaking skills. Fluency and accuracy.
24. The role of error. The role of classroom assessment.
25. Teacher roles and the language teaching classroom.
26. Learning styles.
27. Planning in FLT.
28. ICT in FLT. Digital tools for effective interaction.

29. Didaktische-methodische Prinzipien im Fremdsprachenunterricht: Kompetenzorientierung, Lernerorientierung, Handlungsorientierung, Lerneraktivierung, Interaktionsorientierung,Förderung von Lernerautonomie, interkulturelle Orientierung, Aufgabenorientierung, Mehrsprachigkeitsorientierung, Integration digitaler Medien.
30. Aufgaben und Übungen im Fremdsprachenunterricht. Begriff. Unterschiede.
31. Unterrichtsorganisation.
32. Übungstypen.
33. Lernen durch Interaktion.
34. Arbeits- und Sozialformen im Fremdsprachenunterricht.
35. Die Rolle der Lehrenden im Interaktionsprozess.
36. Aufbau durch produktive Fertigkeiten.
37. Sprachliches Handeln.
38. Schriftliche Übungen.
39. Komplexe Lernaufgaben: Projekte.
40. Projektunterricht: Merkmale und Planung.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

Антична література.

Давньогрецька література. Гомерівський епос.Лірика. Жанри лірики.

Основні види драми. Виникнення театру. Есхіл. Софокл. Евріпід. Давня аттична (політична) комедія: Арістофан. Проза V – IV ст.ст. до н.е. Елліністичний період (III – I ст.ст. до н. е.).

Римський період (II ст. до н. е. –

Давньоримська література. Римська література епохи республіки: Римська література епохи імперії: Література ранньої імперії (до 30 – 40 рр. н.е.) (або золотий вік римської літератури, вік Августа). Вергілій. Горацій. Овідій.

Література Середньовіччя.

Загальна характеристика доби. Творчість вагантів та голіардів.

Героїчний класичний епос: Франції. „Пісня про Роланда; Іспанії. „Пісня про мого Сіда. Німецький епос XII-XIII ст. „Пісня про Нібелунгів;. Рицарська (куртуазна) література Середньовіччя.

Перехід до епохи Відродження. Данте Божественна комедія.

Література доби Відродження. Загальна характеристика доби Відродження. Етапи розвитку культури Відродження. Література Італії. Петрарка. Дж. Боккаччо. Література Франції. Ф.Рабле. Гаргантюа і Пантагрюель. Література Іспанії. Сервантес. Дон Кіхот. Література Англії. Д.Чосер „Кентерберійські оповідання. В. Шекспір.

Література XVII-XVIII ст.

Зарубіжна література XVII ст. Соціально-історичні умови розвитку XVII ст. Основні літературні напрямки. Література Іспанії. Лопе де Вега. Педро Кальдерон. Французький класицизм. Корнель. Расін. Мольєр.

Зарубіжна література XVIII ст. Англійська література. Дефо. Свіфт. Просвітництво у Франції. Вольтер. Дідро. Руссо. Німецька література. Лессінг. Шіллер. Гете.

Література 1 пол. XIX ст.

Романтизм як літературно-мистецький напрям. Література німецького романтизму.

Е.Т.А.Гофман. Г.Гейне. Література французького романтизму. О.Дюма. Ж.Санд. Віктор Гюго.

Література англійського романтизму. «Озерна школа» (Вордсворт, Колрідж, Сауті). Джордж Гордон Байрон. Персі Біші Шеллі. Вальтер Скотт.

Література польського романтизму. Адам Міцкевич.

Література американського романтизму. В.Ірвінг. Дж. Ф.Купер. Г.У.Лонгфелло. У.Уітмен. Е.А.По.

Зарубіжна література 2 пол. XIX – поч. XX ст.

Соціально-історичні умови розвитку зарубіжної літератури 2 пол. XIX – поч. XX ст.

Основні літературні напрямки.

Література Франції. Реалізм, натуралізм, декаданс. Ф.Стендаль. П.Меріме. О. де Бальзак. Г.Флобер. Е.Золя. Гі де Мопассан. Р.Роллан.

Особливості історичного і літературного розвитку Німеччини. Г.Гауптман. Г.Манн. Т.Манн.

Література Англії. Ч.Діккенс. У.Теккерей. О.Вайльд. Д.Голсуорсі. Б.Шоу.

Американська література (романтизм). Н.Готорн. Г.Мелвілл. У.Уїтмен. Т.Драйзер. М.Твен.

Зарубіжна література I пол. XX ст.

Літературний процес у Франції I пол. XX ст. А.Бретон. П.Елюар. Л.Арагон. М. Пруст. А. де Сент Екзюпері. Ф.Моріак. А.Камю.

Література Німеччини. Г.Гессе. Е.М.Ремарк. Б.Брехт.

Ф.Кафка. Д.Джойс. Література Англії. В.Голдінг. А.Мердок. Д.Олдрідж. Американська література. Е.Хемінгуей. Дж. Стейнбек. Р.Бредбері. Д.Апдайк.

Зарубіжна література 2 пол. XX ст.

Французька література. Ж.Ануй. Н.Саррот. А.Роб-Грийе. Е.Йонеску. С.Беккет.

Література Німеччини. Г.Белль. Г.Грасс. П.Зюскінд. Англійська література. В.Голдінг.

Дж.Олдрідж. Д.Осборн. Література США і Латинської Америки. Дж. Селінджер. Р.П.Уоррен. Д.Болдуїн. Г.Г.Маркес.

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

Загальні питання курсу. «Зарубіжна література» як навчальний предмет в школах України. Проблеми вивчення і викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі

МНЗЛ як навчальна дисципліна. Формування методики навчання літератури як науки.

Завдання, зміст та структура курсу «Зарубіжна література» в школі. Специфіка літератури як навчального предмета. Основні завдання вивчення зарубіжної літератури в школі.

Принципи побудови шкільних програм. Відображення в них основних елементів літературної освіти школярів. Основні принципи викладання літератури в школі. Етапи літературної освіти.

Урок зарубіжної літератури в сучасній школі.

Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього.

Планування та організація праці словесника.

Методи викладання зарубіжної літератури в школі. Трактування понять «метод» та «прийом» сучасною педагогікою. Основні системи методів. Удосконалення методів та прийомів викладання літератури на сучасному етапі. Новітні методичні рішення. Варіативні підходи до вивчення зарубіжної літератури: компаративний аналіз, інтегровані уроки, викладання за модульною системою, опорні схеми-конспекти тощо.

Основні етапи вивчення художнього твору.

Сприйняття та вивчення творів зарубіжної літератури в їх родовій специфіці.

Питання історії літератури у шкільному вивченні. Специфіка курса на історико-літературній основі. Монографічні та оглядові теми у шкільному курсі.

Теорія літератури у шкільному вивченні. Система теоретико-літературних понять, що

вивчаються в школі. Послідовність у формуванні теоретико-літературних понять. Проблеми вивчення теоретико-літературних понять в школі: система вивчення, співвідношення теоретико-літературного узагальнення і конкретноі художньоі системи.

Розвиток зв'язного мовлення учнів у системі літературної освіти. Основні принципи,

напрямки роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках зарубіжної літератури: збагачення словникового запасу, удосконалення зв'язного мовлення, навчання виразному читанню, логіці мислення та мови. Види робіт з розвитку усної мови. Письмові роботи із літератури.

Позакласна та позашкільна робота із зарубіжної літератури. Факультативні заняття.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

1. Family Life. Members of a family. Personal information. Features of character. Professions. Relationship. Appearance. About Myself.
2. Parts of the house. Décor. Modern conveniences. Household chores. Every day routine. Meals. Working day.
3. Shoppers and shopping. Kinds of shops. Life style. Food. Typical dishes. Table manners. At the restaurant.
4. Entertainments. Leisure. Sports and games. Hobbies. Pastimes.
5. Education in Britain. Life at School. University. Teaching.
6. Health Service. Healthy Lifestyle. Injuries and illnesses. Illnesses and their Treatment. At the Doctor's. Health Care in Britain.
7. Theatre and Cinema. Travelling.
8. The usage of articles. Nouns. Numerals.
9. Forms of the verbs 'to be' and 'to have'. Personal pronouns.
10. Objective and Possessive pronouns. Indefinite Pronouns *some/any*. Adjectives. Degrees of comparison of Adjectives.
11. Indefinite tenses. Progressive Tenses. Perfect Tenses. Perfect Progressive Tenses. Passive Voice. Modal Verbs. Sequence of Tenses. Indirect Speech.
12. Conditional sentences.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення німецької мови»

1. Familienbeziehungen. Charaktereigenschaften. Liebe.
2. Menschen, die unser Leben verändert haben.
3. Unterschiedliche Reiseformen.
4. Hotels im Internet.
5. Medien in unserem Leben. Cybermobbing.
6. Lebensmittel. Gesundes Essen.
7. Kino und seine Rolle.
8. Bücherlesen. Lieblingsfilm und Lieblingsbuch.
9. Musikalische Trends und Genres.
10. Mein zukünftiger Beruf. Richtig sich bewerben.
11. Man lernt solange man lebt
12. Lehrertätigkeit. Nachdenken über die Lehrerfahrungen (Schulpraktika)
13. Jugend und Musik.
14. „Stellen Sie sich vor: Sie sind im Deutschland. Was ist dort besonders sehenswert?".
15. „Welche Begriffe fallen Ihnen im Zusammenhang mit dem Wort „Deutschland" ein?"
16. „Wie sehen Sie persönlich den „typischen" Deutschen?"
17. Deklination der Substantive. Pluralbildung der Substantive.
18. Deklination der Adjektive. Adjektivdeklination – Komparativ.
19. Zeitformen des Indikativs. Imperativ.
20. Reflexivverben. Präpositionen mit Genetiv, Präpositionen mit Dativ, Präpositionen mit Dativ

und Akkusativ, Präpositionen mit Akkusativ. Temporale und lokale Präpositionen.
21. Zweiteilige Konjunktionen.
22. Infinitivkonstruktionen. Infinitivsätze mit zu und ohne zu.
23. Satzreihe und Satzgefüge. Vergleichssatze. Relativsatze. Finalsatze. Folgesatz. Bedingungssatz.
Temporalsatz. Nebensatz mit obwohl; trotzdem.
24. Konjunktiv II – Vergangenheit. Konjunktiv II - Ratschläge geben. Konjunktiv II – irreale Bedingungen. Konjunktiv II – Vermutung.
25. Der Infinitiv mit zu und ohne zu. Partizip I und II als Attribut.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

1. Історичні передумови виникнення англійської мови.
2. Давньоанглійський та середньо англійський періоди.
3. Індоєвропейська мовна сім'я.
4. Лінгвістичні особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови германських мов.
5. Фонетика новоанглійського періоду.
6. Великий зсув голосних.
7. Запозичення в англійській мові.
8. Фонетика сучасної англійської мови.
9. Граматика сучасної англійської мови.
10. Лексика сучасної англійської мови.
11. Національні та регіональні варіанти сучасної англійської мови.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс німецької мови»

1. Verwandschaftsbeziehungen und Periodisierung der deutschen Gegenwartssprache.
2. Wort als Grundeinheit des lexikalischen Systems der Sprache.
3. Syntagmatische und paradigmatische Beziehungen.
4. Wortschatzerweiterung durch Entlehnung und Bedeutungswandel.
5. Gegenstand und Hauptbereichen der theoretischen Grammatik. Das Verb.
6. Das Substantiv. Die grammatischen Kategorien des Substantivs.
7. Der deutsche Satz. Besonderheiten und Einteilung.
8. Stilistische Besonderheiten der deutschen Sprache.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

Основна

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр „Академія", 2001. 452 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К., 2004. 128 с.
3. Загальна педагогіка: лекції: Навчально-методичний посібник / Е.І. Федорчук; В.В. Федорчук. Кам'янець-Подільський:Видавець ПП Зволейко, 2007. 284 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті : Освіта. 2001. 24-31 жовтня.
5. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: навч. посібн. К.: Знання, 2008. 415 с.
6. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с.
7. Освітні технології / О.М. Пєхота,А.М. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; за заг. ред. О.М. Пєхоти. К.: А.С.К., 2001.
8. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб.. 3-тє вид., стереотип. К. : Академвидав, 2009. 560 с.

Додаткова
1. «Концепція нової української школи». 2016. Електронний ресурс: http://mon.gov.ua/% mon.pdf
2. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Горчакова О.А., Руссол В.М. Педагогіка: Модульний курс. Навчальний посібник. Львів: "Новий Світ-2000", 2011. 567 с.
3. Закон України „Про загальну і середню освіту" від 13 травня 1999р. Відомості Верховної Ради України. 1999. 28 липня.
4. Закон України „Про освіту": Нова редакція. Освіта. 1996. 25 квітня.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. К., 2007. 656 с.
6. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. К.: Коравелла, 2007. 576 с.
7. Сластенин В.А. Педагогика. М., 2003. С. 406-422.
8. Чайка В.М. Основи дидактики: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 238 с.
9. Франчук Т.Й. Пукас І.Л. Основи професійного саморозвитку студента, педагога в умовах компетентнісної моделі освіти: Навчально-методичний посібник. Кам.-Под, 2016.268 с.
10. Ягупов В.В.Педагогіка: навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 560 с.

Інформаційні ресурси
1.httpyAww.nKaggv.ua - сайт Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України.
2.http://pidruclmiki.ws - сайт підручників.
3.http://liklib.npu.edu.ua - бібліотека НПУ імені М Л.Драгоманова.
4.http://www.dnpb.gov.ua – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
5.http://studentam.net.ua

Навчальна дисципліна «Психологія»

Основна

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ : Каравела, 2017. 400 с.
2. Долинська Л.В., Лисянська Т.М. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник. Київ: Каравела, 2014. 488 с.
3. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 388 с.
4. Кутішенко В. П. Вікова і педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 190 с.
5. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посібник. 3-те вид., перероб. та доповн. Київ: ЦУЛ, 2018. 272 с.
6. Савчин Мирослав Загальна психологія: підручник. Київ: ВЦ: Академія, 2018, 2020. 344 с.
7. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 376 с.
8. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 296 с.
9. Скрипченко О.В., Долинська Л.В. Загальна психологія: підручник. Київ: Каравела, 2017. 464 с.
10. Ставицька С.О. Психологія розвитку та вікова психологія: навч. пос. Київ : Каравела, 2017. 448 с.
11. Столяренко О. Б., Чайковська О. М. Вікова психологія. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 216 с.

Допоміжна

1. Бенеш Г. Психологія. Довідник: пер. з нім. Київ : Знання-Прес, 2007. 510 с.
2. Загальна психологія: практикум: навч.посібник. 4-те вид. Київ: Каравела, 2011. 279 с.
3. Загальна психологія: хрестоматія / Долинська Л.В. та ін. Київ: Каравела, 2017. 640 с.
4. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ : Радянська школа, 1989. 608 с.

5. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1998. 184 с.
6. Методичні вказівки та матеріали для самостійної роботи з вікової та педагогічної психології (для студентів денної та заочної форми навчання) : укладач Савицька О. В. Кам'янець-Подільський: ФОП Панькова А.С., 2019. 92 с.
7. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
8. Психологічна енциклопедія / автор-упорядник О. М. Степанов. Київ : «Академвидав», 2006. 424 с.
9. Саморегуляція психоемоційних станів студентів в ситуації іспиту (методичні рекомендації для студентів денної та заочної форми навчання): укладач Савицька О.В. Київ: КНТ, 2022. 72 с.
10. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: Прапор, 2007. 640 с.
11. Niemierko B. Ocienianie szkolne bez tajemnic. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna, 2002. 292 URL: https://cutt.ly/4XouMW0/
12. Duchesne S., McMaugh A. Educational Psychology for Learning and Neaching. 6-th Edition. Sydney, 2000.
URL: https://books.google.com.ua/books?id=RQ9xDwAAQBAJ&lpg=PR1&ots=rk24K83zoG&dq=psychology%20of%20learning&lr&hl=uk&pg=PR1#v=onepage&q=psychology%20of%20learning&f=false
13. McInerney M.D. Educational Psechology Constructiog Learning. 6-th edition. URL: https://books.google.com.ua/books?id=LDTiBAAAQBAJ&lpg=PP1&ots=2Mmw56mvjp&dq=psychology%20of%20learning&lr&hl=uk&pg=PP1#v=onepage&q=psychology%20of%20learning&f=false

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення польської мови»

1. Лобас Н. Mów po polsku. Розмовляй польською мовою. Методичний посібник. – Тернопіль : «Крок», 2010. – 194 с.
2. Лобас Н. Mów i czytaj po polsku. Konwersacja. Lektury. Розмовляй і читай польською мовою. Розмовні теми. Тексти для читання. – Тернопіль : «Крок», 2011. – 217 с.
3. Пучковський Ю.Я. Польська мова. Практичний курс. – Київ : «Чумацький шлях», 2013. – 263 с.
4.. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców / B. Bartnicka, H. Satkiewicz. – W., 1990.
5. Chłopicka M., Fornelski P. Brak mi słów. Podręcznik do nauczania obcokrajowców słownictwa języka polskiego /M. Chłopicka, P. Fornelski P. – Kraków, 1981.
6. Czarniecka U., Gaszyńska M. Zrozumieć Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I. / U. Czarniecka, M. Gaszyńska. – Kraków, 1990.
7. Czarniecka U., Gaszyńska M. Polubić Polskę. Ćwiczenia w czytaniu dla studentów zaawansowanych, cz.I./ U. Czarniecka, M. Gaszyńska. – Kraków, 1992.
8. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców / A. Dąbrowska, R. Łobodzińska. – Wrocław, 1998.
9. Gołkowski M., Kiermut A., Kuc M., Majewska-Meyers M. "Gdybym dobrze znał język polski…" (wybór tekstów z ćwiczeniami do nauki gramatyki polskiej dla cudzoziemców) / M. Gołkowski, A. Kiermut, M. Kuc, M. Majewska-Meyers. – W., 1997.

Навчальна дисципліни «Історія польської мови»

1. J. Strutyński, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego, Kraków 1996 (i wyd. nast.).
2. J. Strutyński, Podstawowe wiadomości z gramatyki języka staro-cerkiewno-słowiańskiego, Kraków 1979 (i wyd. nast.).
3. B. Walczak, Zarys dziejów języka polskiego, Poznań 1995 (i wyd. nast.).

Додаткова:

4. B. Dunaj, Język polski najstarszej doby piśmiennej (XII- XIII w.), Kraków 1975.

5. B. Dunaj, Pochodzenie polskiego języka literackiego, „Język Polski” LX, 1980, s. 245-254.
6. J. Godyń, Błędy językowe „wiecznie żywe”, [w:] W trosce o dobrą edukację. Prace dedykowane Profesor Jadwidze Koralikowej z okazji czterdziestolecia pracy naukowej, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2009, [s. 1-23].
7. E. Ostrowska, Bogurodzica – najstarszy wiersz polski, [w:] taże, Z dziejów języka polskiego i jego piękna, Kraków 1978.
8. S. Urbańczyk, Bogurodzica. Problemy czasu powstania i tła kulturalnego, „Pamiętnik Literacki” LXIX, 1978, z. 1, s. 35-70.

Навчальна дисципліна «Теоретична граматика польської мови»

Основна:

1. M. Bańko, Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorczykowa, R. Laskowski, H. Wróbel, wyd. drugie zmienione, Warszawa 1998
3. J. Strutyński, Gramatyka polska, Kraków 1999
4. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002

Додаткова:

5. H. Jadacka, System słowotwórczy polszczyzny (1945 – 2000), Warszawa 2001
6. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2002
7. Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, wyd. drugie, Warszawa 1996
8. K. Michalewski, Termin „podstawa” i „baza” w słowotwórstwie synchronicznym, „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN” XXXIV, 1988
9. Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, wyd. drugie, Warszawa 1996
10. Z. Saloni, M. Świdziński, Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. czwarte zmienione, Warszawa 1998

Навчальна дисципліна «Лексикологія польської мови»

Основна:

1. Grzegorczykowa R. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, 2001.
2. Inny słownik języka polskiego. Red. M. Bańko. T. I, II. Warszawa, 2000.
3. Kołodziejek E. Człowiek i świat w języku subkultur. Szczecin, 2005.
4. Krawczuk A. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 1: Leksykologia, frazeologia, leksykografia.
5. Łuczyński E., Maćkiewicz J. Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Gdańsk, 2002.
6. Markowski A. Wykłady z leksykologii. Warszawa, 2012.

Додаткова:

1. Bańko M. Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy, które się lubią. Warszawa, 2006.
2. Encyklopedia języka polskiego. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Markowski A. Jawne i ukryte nowsze zapożyczenia leksykalne w mediach. [W:] Język w mediach masowych. Red. J. Bralczyk i K. Mosiołek-Kłosińska. Warszawa, 2000. S. 96-111.
4. Nauka o języku dla polonistów. Wybór zagadnień. Red. S. Dubisz. Warszawa, 1994.
5. Smółkowa T. Neologizmy we współczesnej leksyce polskiej. Kraków, 2001.
6. Uniwersalny słownik języka polskiego. Red. S. Dubisz. T. I-IV. Warszawa, 2003.

Навчальна дисципліна «Методика навчання іноземних мов»

1. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник /

Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К.: ВЦ “Академія “, 2010. 328 с.
4. Seretny A., Lipińska E. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. – Kraków : UNIVERSITAS, 2005.– 329 s.
5. Metodyka nauczania języka polskiego jako obcego.– Warszawa: PAN, 2000. – 290 s.
6. Komorowska H. Metodyka nauczania języków obcych. - Warszawa : Fraszka edukacyjna, 2002.– 205 s.
7. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasieka M. Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie. - Warszawa : Ośrodek rozwoju edukacji, 2010.– 236 s.
8. Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. Red. Cudak R., Tambor J. - Katowice : wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2001.– 506s.
9. Miodunka W. Nowa generacja w glottodydaktyce polonistycznej. – Kraków : UNIVERSITAS, 2009.– 228 s.
10. Seretny A., Lipińska E. Z zagadanień dydaktyki języka polskiego jako obcego.– Kraków : UNIVERSITAS, 2006.– 340 s.

11. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
12. Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 90 p.

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн.ред. С. Ю Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч.посібник. К. : Ленвіт, 2008. 235 с.
3. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2004. 360 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К.: ВЦ “Академія “, 2010. 328 с.
5. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
6. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук.ред. С.Ю.Ніколаєва. К.:Ленвіт, 2003. 273 с.
7. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. Посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2011. 206 с.
8. Funk H., Kuhn Ch., Skiba D. Deutsch Lehren Lernen. Aufgaben, Übungen, Interaktion. Band 4. Klett-Langenscheid: München, 2014.
9. Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin. Prüfen, Testen, Evaluieren. Klett-Langenscheidt: München, 2015. 176 S.
10. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. Klett-Langenscheidt: München, 2013. 244 S.
11. Michael Schart, Michael Legutke. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung. Klett-Langenscheidt: München, 2012. 199 S.
12. Burwitz-Melzer, Eva (2010) Sprachportfolios. In: Hallet, Wolfgang/Königs, Frank G.(Hrsg.): Handbuch Fremdsprachendidaktik. Seelze-Velber: Kallmeyer. 2012. 236 S.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література : підручник. К., 2001. 718 с.
2. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / Упорядники : Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
3. Від античності до класицизму : [хрестоматія із зарубіж. л-ри / упоряд. Ю. І. Ковбасенко та ін.]

К. : Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури, 2000. 743 с.
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
5. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2007. 360 с.
6. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
7. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
8. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. К. : ВЦ «Академія», 2010. 496 с. (Серія «Альма-матер»).

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

1. Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник для вищих навч. закл. Київ : Слово , 2010 . 432с.
4. Поліщук Л. Б. Методика навчання світової літератури : навчально-методичний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 139 с.
5. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі**:** навч. посіб. для студ. вузів. К. : Кондор, 2010. 314 с.
6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004. 352 с.
7. Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури. Х.: Основа, 2005. 176 с.
8. Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 1. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 188 с.
9. Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 2 / Є.І. Науменко. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 268 с.
10. Науменко Є.І. Кращі уроки зарубіжної літератури. Випуск 3. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 173 с.
11. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури: Термінологічний словник [за ред. А. Л. Ситченко] / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр , В. В. Гладишев. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 132 с.

Навчальна дисципліна
«Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

Основна

1. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга I : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2007. 368 с.
2. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 352 с.
3. Янсон В.В., Свистун Л.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга III : [Навч. посібник англ. мовою]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2009. 368 с.

Додаткова

1. Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ : [Навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене]. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 384 с.
2. Венкель Т.В., Валь О.Д. Вдосконалюйте Вашу розмовну англійську. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці, 2003. 296с.
3. Главацька О.І. Basic English grammar. Довідник з англійської мови : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2015. 128 с.

4. Гужва Т. Англійська мова: Розмовні теми у двох частинах. Ч.1: [Навчальний посібник]. Харків : Фоліо, 2005. 414 с.
5. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Практична граматика англійської мови з вправами: [Посібник для студентів вищих закладів освіти.Том 1]. Вінниця: Нова книга, 2006. 276с.
6. Мансі Є.О.Підручник з англійської мови для студентів і аспірантів немовних та студентів мовних факультетів, які вивчають англійську як другу іноземну мову у вищих навчальних закладах. К. : Арій, 2008. 344с.
7. Azar B. Understanding and Using English Grammar. Fourth Edition. New York : Pearson Education, 2009. 530 p.
8. Murphy, R. Essential Grammar in Use (2nd edition). CUP, 1997. 309 p.
9. Swan M. Practical English Usage. Oxford : Oxford University Press, 2009. 658 p.

Навчальна дисципліна
«Практика усного та писемного мовлення німецької мови»

Основна

1. Krenn W., Puchta H. Motive : Kursbuch. München : Hueber Verlag GmbH & Co. KG, 2016. 244 S.
2. Krenn W., Puchta H. Motive : Arbeitsbuch. München : Hueber Verlag GmbH & Co. KG, 2016. 244 S.
3. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv A1-B1. Berlin : Cornelsen, 2018. 256 S.
4. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv B2-C1. Berlin : Cornelsen, 2017. 312 S.

Додаткова

1. Боднарчук Т., Крецька Ю. Aufgaben für selbständige Arbeit in Deutsch : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2016. 52 с.
2. Aufgaben für selbständige Arbeit in Deutsch : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів. Частина II / укладачі Т. Боднарчук, Ю. Крецька. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. 100 с.
3. Зданюк Т. В., Добринчук О. О. Arbeitsheft für die deutsche Grammatik : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2017. 60 с.
4. DU I : навчально-методичний комплекс / Бориско Наталія, Брунер Каті, Каспар-Хене Хільтрауд та ін. Вінниця : «Нова книга», 2009. 452 с.
5. Німецька мова : підручник / Щербань Н. П., Лабовкіна Г. А., Бачинський Я. В., Кушнерик В. І. Ч. 1. Чернівці : Книги – XXI, 2003. 270 с.
6. Schmyrko O. Praktisches Deutsch. Einstieg in das Berufsleben des Lehrers : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2010. 92 с.
7. Щербань Н. П., Кушнерик В. І. Практичний курс німецької мови : посібник. Чернівці : Книги – XXI, 2005. 200 с.
8. Fandrich Ch., Tallowitz U. Sage und schreibe. Übungswortschatz. Grundstufe. Deutsch in 99 Kapiteln. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2004. 248 S.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

Основна

1. Матковська М.В. An Introduction to Old English : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2013. 272 с.
2. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modem English : [Навчальний посібник]. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2014. 224 с.
3. Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика: [посібник]. К.: Вища школа, 1993. 472 с.
4. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: [посібник]. Вінниця, Нова Книга, 2005. 240 с.
5. Crystal, David. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London: BCA, 1995. 489 p.

Додаткова

1. Левицкий В. В. Этимологический словарь германских языков: том I. Винница: Нова Книга, 2010. 616 с.

2. Левицький В. В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства» : [посібник]. Вінниця : Нова Книга, 2006. 264 с.
3. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : [підручник]. Х.: Основа, 1993. 256 с.
4. Seth Lerer. The History of the English Language. 2nd Edition. Stanford : The Teaching Company, 2008. 68 p.
5. Verba, L. History of the English Language. Vinnitsa: Nova Knyha, 2004.293 p.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс німецької мови»

1. Теоретичний курс німецької мови : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Укладачі : Крецька Ю. А., Боднарчук Т. В. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2021. 242 с.
2. Бублик В.Н. Історія німецької мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 272 с.
3. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари : навч. посіб. для студ.-германістів. Тернопіль: РВВ Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка, 2008. 322 с.
4. Кійко Ю.С. Теоретична граматика німецької мови як другої іноземної : навч. посіб. (нім. мовою). Чернівці : Рута, 2011. 184 с.
5. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця : Нова Книга, 2014. 390 с.
6. Göttert K. H. Einführung in die Stilistik. Wilhelm Fink-Verlag : München, 2003. 284 S.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Комплексний кваліфікаційний екзамен містить п'ять блоків:

1. Блок «Психолого-педагогічна підготовка» (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. Блок «Польська мова» (Питання №2 екзаменаційного білета):
   a) Практика усного та писемного мовлення польської мови;
   b) Теоретична граматика польської мови / Лексикологія польської мови / Історія польської мови.
3. Блок «Методика навчання іноземних мов» (Питання №3 екзаменаційного білета):
   a) Теоретичне питання з методики навчання іноземних мов;
   b) Практичне завдання з методики навчання польської мови;
   c) Практичне завдання з методики навчання англійської мови.
4. Блок «Історія зарубіжної літератури та методика її навчання» (Питання № 4 екзаменаційного білета):
   a) Історія зарубіжної літератури;
   b) Методика навчання зарубіжної літератури;
5. Блок «Англійська / німецька мова» (Питання № 5 екзаменаційного білета):
   a) Практика усного та писемного мовлення англійської мови;
   b) Теоретичний курс англійської мови.

Взірець екзаменаційного білета

1. Динаміка і закономірності психічного розвитку та формування особистості.
2. a) Proszę wypowiedzieć się na temat «Moda jako zjawisko»
   b) Kryteria podziału na części mowy. Kategorie gramatyczne. Charakterystyka części mowy.
3. a) Nowoczesne zasady metodyczne nauczania JPJO.

b) Proszę przedstawić kolejność opracowania nowej struktutry gramatycznej na przykładzie Narzędnika liczby pojedynczej (etap prezentacji, utrwalenia i automatyzacji). Proszę podać listę słownictwa (10-15 jednostek leksykalnych), zakres tematyczny (2-3) oraz sytuację komunakcyjną, w których wykorzystuje się N. lp.

c) You're going to present words *wonderful (adj), vote (v), handbag (n)* for the first time to an intermediate class of teenagers. Which of the presentation techniques would you use?

4. a) Антична література як першооснова європейської культури.

b) Основні завдання вивчення зарубіжної літератури в школі.

5. a) Shoppers and shopping. / Familienbeziehungen. Charaktereigenschaften. Liebe.

b) Лінгвістичні особливості фонетичної будови германських мов. / Невідмінювані частини мови. / Verwandschaftsbeziehungen und Periodisierung der deutschen Gegenwartssprache.

Комплексний кваліфікаційного екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета.

Підсумкова оцінка відповіді здобувача вищої освіти вираховується так:

Питання екзаменаційного білета	**Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білету**
1	75
2	72
3	76
4	73
5	75
	підрахунок загального середнього балу: 75+72+76+73+75= 371:5=**74**

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на комплексному кваліфікаційного екзамені, здобувач отримав 74 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-34 б. – Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні".

35 - 54 б. – Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні".

55-59 б. – Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання дій репродуктивного характеру.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути

правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування завдань за алгоритмом.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обгрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Підсумкова оцінка за шкалою ECTS**	**Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Кількість балів за результатами комплексного кваліфікаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно" під час атестації.

За умови успішного складання комплексного кваліфікаційного екзамену здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти (іноземна мова (польська, англійська), зарубіжна література). Вчитель іноземної мови (польської, англійської) та зарубіжної літератури.